

Europejskie Stolice Kultury 2020

Od 1 stycznia 2020 roku tytuł Europejskiej Stolicy Kultury współdziela dwa nadmorskie miasta - Galway (Irlandia) oraz Rijeka (Chorwacja). W obu miastach zaplanowano wiele wydarzeń kulturalnych w ramach obchodów ESK.

Europejskie Stolice Kultury to miasta wybrane przez Unię Europejską, które na rok stają się kulturalnym centrum Europy. Ten czas wypełniony jest festiwalami, koncertami, konferencjami i innymi przedsięwzięciami artystyczno-kulturalnymi, które skupią uwagę nie tylko mieszkańców miasta, regionu i kraju, ale również całego kontynentu. Ideą projektu „Europejskie Stolice Kultury” jest wzajemne poznanie, zbliżenie i dialog międzykulturowy Europejczyków.

Galway

Galway, największe miasto w zachodniej prowincji Connacht w Irlandii, jest trzecim irlandzkim miastem, któremu przyznano tytułu Europejskiej Stolicy Kultury.

Program kulturalny Galway oparty jest o rytm kalendarza celtyckiego, którego ważnym elementem są cztery celtyckie święta: Imbolc, Bealtaine, Lughnasa i Samhain. Pomysłem organizatorów jest aby, wraz ze zmieniającymi się porami roku, kalendarz wydarzeń sprzyjał refleksji – od pełnego przemian czasu Imbolc (luty, marzec, kwiecień), poprzez okres nadziei Bealtaine (maj, czerwiec, lipiec) i radości Lughnasa (sierpień, wrzesień, październik), aż do posępnego i pełnego zadumy okresu Samhain (listopad, grudzień, styczeń). Czas Imbolc da przedsmak wszystkiego, co nadejdzie w kolejnych miesiącach. Styczniowe koncerty rozgrzeją widzów

przed niezwyklej ceremonią otwarcia zaplanowaną w lutym. W okresie Bealtaine uczestnicy wezmą udział w wydarzeniach wraz z przyjaciółmi i ustalą dobre intencje na nadchodzące miesiące. Zbliżając się do Lughnasa, organizatorzy zapraszają do wspólnego świętowania okresu różnorodności lokalnych społeczności i tętniących miast na obrzeżach Europy. Samhain wprowadzi uczestników w zadumany okres zimy. Ta część programu poświęcona będzie refleksji nad naszą przeszłością i uhonorowaniu nadchodzącej przyszłości

Głównymi tematami programu Galway 2020 są:

- migracja (związana z celebrowaniem różnorodności kultur w Europie na tle miasta Galway i całego hrabstwa),
 - krajobraz (zachodniego krańca Europy ma zachęcić i zaangażować europejskich partnerów),
 - język.(różnorodność językowa).
- Hasłem Galway 2020 jest „Making Waves” (tłum. wywoływać fale). Jak wyjaśniają autorzy – chodzi o tworzenie nowych sposobów myślenia, nowych sposobów pracy, nowych rozmów i otwierania nowych partnerstw mających na celu podtrzymanie kreatywności miasta.

Według wiceprzewodniczącej Parlamentu Europejskiego Mairead McGuinness, której okręg wyborczy obejmuje Galway, to miasto to synonim kultury: „Galway ma bogatą tradycję literacką, artystyczną i muzyczną - kultywuje język irlandzki. Jest jednocześnie w pełni nowoczesne i globalne - to centrum technologiczne i przemysłu wyrobów medycznych. Cieszę się, że to tętniące życiem i dynamiczne miasto na krańcu Europy będzie miało szansę zaprezentować się całemu kontynentowi”.

W programie kulturalnym zaplanowano ponad 1900 wydarzeń artystycznych tworzonych i realizowanych w ramach współpracy lokalnych, krajowych, europejskich i międzynarodowych twórców i organizacji kultury z ponad 30 krajów – m.in. instalacje artystyczne, koncerty, spektakle teatralne i warsztaty twórcze. Działania w ramach ESK 2020 Galway odbywać się mają nie tylko w samym mieście, lecz w pobliskich miasteczkach i na wyspach w Zatoce Galway.

Informacje o planowanych imprezach w Galway można znaleźć na stronie → www.galway2020.ie/en/

Galway 2020 na Instagramie → <https://www.instagram.com/galway2020/>

Rijeka

Rijeka to chorwackie miasto na wybrzeżu Adriatyku, które jest znane z artystycznej atmosfery i wielu festiwali. Rijeka, która jest największym portem w kraju, to pierwsze chorwackie miasto, któremu przyznano tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.

Hasłem Rijeka 2020 jest „Port różnorodności”. Rijeka skoncentruje się na trzech tematach przewodnich:

- woda,
- praca,
- migracja.

Główne tematy programu zostały wybrane jako symbole przenikających się tożsamości Rijeki i współczesnej Europy. Temat „woda” odnosi się do nazwy miasta – „rijeka” oznacza „rzekę”. Jest to miasto, które często znajdowało się na szczycie list najbardziej deszczowych miejsc na świecie. W programie Rijeka 2020 - Europejska Stolica Kultury „woda” odnosi się do różnorodności biologicznej, a także do szeroko pojętych kwestii ekologicznych. Z kolei motyw „pracy” to odniesienie do znaczenia dla przyszłości Europy nowych miejsc pracy w dobie rozwoju technologii. Temat „migracja” to nawiązanie do populacji miasta. Rijeka to miasto migracji, a co się z tym wiąże miejsce splecionych kultur i tolerancji.

Tematy te pojawiają się w programie na różne sposoby - wystawy, pokazy, opery, konferencje, koncerty, festiwale, wizyty artystów międzynarodowych i chorwackich, projekty podejmowane przez lokalne stowarzyszenia, renowacja przestrzeni i instalacja rzeźb, promocje książek. Wartości wplecione w koncepcję programu i odzwierciedlone w programie Rijeka 2020 - Europejska Stolica Kultury to odwaga, niezwykłość, postępowość i ambicja.

Chorwacki poseł do PE z grupy Renew Europe Valter Flego pogratulował miastu, w którym studiował, roku z tytułem Stolicy Kultury: „Rijeka to wspaniały przykład tolerancji i wielokulturowości dla wszystkich europejskich miast. Jestem pewien, że wypromuje to w odpowiedni sposób. Serdecznie gratuluję tego prestiżowego wyróżnienia miastu, w którym studiowałem”

W programie kulturalnym przewidziano ponad 1500 wydarzeń artystycznych opartych na współpracy artystów międzynarodowych, organizacji sektora kultury i lokalnej społeczności – m.in. instalacje artystyczne, wystawy, spektakle teatralne i muzyczne, warsztaty twórcze. Działania w ramach ESK 2020 Rijeka odbywać się mają nie tylko w samym mieście, ale

w całym regionie i mają zostać podzielone na siedem głównych bloków tematycznych, a każdy dotyczyć będzie wybranego zagadnienia, m.in. zrównoważonego rozwoju, różnorodności i dialogu międzykulturowego, migracji, integracji poprzez kulturę i sztukę.

Informacje o planowanych imprezach w mieście Rijeka można znaleźć na stronie → <https://rijeka2020.eu/en/>

Rijeka 2020 na Instagramie → <https://www.instagram.com/rijeka2020/>

Europejskie Stolice Kultury

Miasta otrzymują tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w wyniku wieloetapowego konkursu, podczas którego muszą wykazać swą europejskość, a jego mieszkańcy udowodnić, że są obywatelami zjednoczonej Europy. Miasto wybierane jest nie tylko na podstawie stanu obecnego, lecz głównie ze względu na to, co ma zamiar zrobić w ciągu roku, w którym miałyby zostać wybrane. Projekty realizowane w ramach ESK powinny oddawać ducha wspólnoty oraz współistnienia różnorodnych kultur w Europie. Wybrana stolica kultury w ciągu jednego roku ma szansę zaprezentowania potencjału kulturalnego nie tylko swojego miasta, ale także regionu i całego kraju. Uczestniczenie w projekcie przynosi też wymierne korzyści ekonomiczne w postaci większej liczby turystów odwiedzających miasto.

Idea ESK rozwija się nieprzerwalnie od 1985 roku i jest obecnie jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw Komisji Europejskiej, w ramach której realizowany jest jeden z celów Unii Europejskiej - pielęgnowanie bogactwa kulturowego Europy. Jest to inicjatywa powstała w celu umocnienia integracji w Europie poprzez:

- podkreślenie bogactwa i różnorodności kultur w Europie
- zwiększenie poczucia przynależności obywateli do wspólnej europejskiej przestrzeni kulturalnej,
- wsparcie wkładu kultury w rozwój miast.

Projekt został zainicjowany przez grecką minister kultury Melina Mercouri w 1985 roku pod nazwą Europejskie Miasta Kultury. Pierwszym miastem, które otrzymało ten status, były Ateny. W 1999 roku zmieniono nazwę projektu na Europejska Stolica Kultury oraz zmodyfikowano zasady wyboru miast-gospodarzy. W 2005 roku ustalono nowy tryb konkursowy oraz chronologię lokowania ESK w poszczególnych państwach. Każdego roku miasta wybrane jako Europejskie Stolice Kultury stanowią żywy przykład bogactwa i różnorodności europejskiej. Co roku tytuł Europejskiej Stolicy Kultury otrzymują miasta w dwóch krajach Unii Europejskiej.

W kolejnych latach Europejskimi Stolicami Kultury będą : w 2021 – Timisoara (Rumunia) i Elefsina (Grecja), w 2022 Esch (Luksemburg) oraz Kowno (Litwa), w 2023 Veszprém (Węgry), a 2024 Tartu (Estonia), Bad Ischl (Austria) oraz Bodø (Norwegia).

EUROPEJSKIE STOLICE KULTURY 2021-2024

Źródła:

<https://www.europarl.europa.eu/news/pl/headlines/society/20191127STO67509/galway-i-rijeka-europejskie-stolice-kultury-2020>

<https://kreatywna-europa.eu/znamy-program-europejskiej-stolicy-kultury-%E2%88%92-galway-2020/>

<https://kreatywna-europa.eu/galway-i-rijeka-europejskie-stolice-kultury-2020/>

<https://rijeka2020.eu/en/>

<https://galway2020.ie/en/>

Przygotował:

**Punkt Informacji Europejskiej
Europe Direct – Poznań**

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu
al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań
tel. 61 8521670

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europa-direct.poznan.pl

